

Policy mot avskogning och markomvandling

Beslutad av Andra AP-fondens styrelse i december 2023

Avskogning och markomvandling av naturliga ekosystem står för stora utsläpp av växthusgaser och är enligt IPBES¹ den främsta drivkraften bakom förlorad biologisk mångfald. Hållbar markanvändning och bevarande av naturlig skog och mark spelar en avgörande roll i att skydda biologisk mångfald och i att begränsa den globala uppvärmningen, vilket gör denna policy kritisk för uppfyllandet av fondens åtaganden inom både klimat och biologisk mångfald. Avskogning och markomvandling av naturliga ekosystem är även starkt förknippad med risker för mänskliga rättigheter och urfolks rättigheter, varför det även finns en koppling till policyn för mänskliga rättigheter och FN:s vägledande principer.

Avskogning av naturlig skog drivs främst av odling och uppfödning av nötkreatur för kött och läder, palmolja, soja, timmer och träprodukter, varför företag med koppling till dessa varor förväntas arbeta systematiskt för att spåra och hantera risker för avskogning i sina verksamheter och leverantörskedjor.

Mål och åtaganden

AP2 ska år 2025 ha en portfölj som inte bidrar till avskogning.

Detta mål är i linje med det åtagande om en avskogningsfri portfölj, som AP2 gjorde i samband med COP26, samt med fondens klimatåtagande om nettonollutsläpp av växthusgaser år 2045.

Avskogning och omvandling definieras i enlighet med Accountability Framework²:

- Avskogning: Förlusten av naturlig skog till följd av:
 - omvandling till jordbruk eller annan markanvändning utan skog;
 - omvandling till plantage; eller
 - allvarlig eller ihållande degradering.
- Omvandling: Förändring av ett naturligt ekosystem till en annan markanvändning eller djupgående förändring av det naturliga ekosystemets artsammansättning, struktur eller funktion

Omfattning

Andra AP-fonden vill säkerställa att de företag som fonden investerar i, och som genom direkt verksamhet eller sina leverantörskedjor kan vara exponerade mot dessa risker, lever upp till god internationell praxis och tar ansvar för att i sina värdekedjor minimera risken för illegal avskogning och omvandling av mark i naturliga ekosystem samt därmed förknippade risker för mänskliga rättigheter.

¹ Global Assessment Report of the Intergovernmental Science-Policy Platform On Biodiversity and Ecosystem Services, 2019, <https://ipbes.net/global-assessment>

² [Home | Accountability Framework \(accountability-framework.org\)](https://www.accountability-framework.org)

Policyn omfattar företag i fondens investeringsportfölj, som genom egen verksamhet eller upp- eller nedströms i sin värdekedja, är involverade i produktion, handel, användning eller finansiering av produkter med hög avskogningsrisk, och gäller alla produkter som kan kopplas till avskogning, särskilt odling och uppfödning av nötkreatur för kött och läder, palmolja, soja, timmer och träprodukter.

Denna policy definierar fondens förväntningar på dessa företag, och beskriver fondens process för att identifiera och hantera risker kopplade till avskogning och omvandling av mark i naturliga ekosystem samt därmed förknippade risker för mänskliga rättigheter.

Förväntningar på portföljbolag

Andra AP-fonden förväntar sig att de företag som fonden investerar i tar ansvar för en verksamhet och leverantörskedja fri från avskogning, och markomvandling i naturliga ekosystem samt därmed förknippade kränkningar av mänskliga rättigheter, genom

- a) Policyåtagande: ett offentligt åtagande om avskognings- och omvandlingsfri produktion och leverantörskedja, som respekterar mänskliga rättigheter och som täcker alla bolagets råvaror med hög avskogningsrisk, särskilt odling och uppfödning av nötkreatur för kött och läder, palmolja, soja, timmer och träprodukter, med ett måldatum för avskognings- och omvandlingsfri verksamhet.
- b) Respekt för mänskliga rättigheter – se även separat policy: att företag följer FN:s vägledande principer för företagande och mänskliga rättigheter, den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter och ILO:s kärnkonventioner. Rättigheter som är speciellt förknippade med avskogning, och som företag med verksamhet som kan kopplas till avskogningsrisk bör hantera, är bland annat rättigheterna för urfolk och lokalsamhällen, inklusive rätten till land och till fritt och informerat förhandssamtycke (Free, prior and Informed Consent). Andra AP-fonden har nolltolerans mot hot och våld mot miljö- och människorättsförsvarare.
- c) Spårbarhet och due diligence: säkerställande av tillräcklig spårbarhet av direkta och indirekta leverantörer för att känna till och kontrollera effekterna av avskogning, omvandling och därmed relaterade kränkningar av mänskliga rättigheter. Företag förväntas vidare ställa krav på leverantörer och underleverantörer och att ha robusta processer för due diligence för att kontinuerligt genomlysna sin leverantörskedja för att säkerställa efterlevnad, samt tillhandahålla en adekvat klagomålsmekanism.
- d) Samarbete: medverkan i samarbeten för att främja framsteg för hela sektorer inom råvaror med hög risk, för att utveckla praxis och stödja initiativ som främjar framsteg och tillgång till data.
- e) Transparens: årlig offentlig rapportering, med relevanta mätetal för bolagets verksamhet. Vid egen odling, förväntas bolaget rapportera gällande avskogning och förändrad markanvändning på mark som bolaget kontrollerar. För inköpta varor bör bolaget redogöra för kvantiteten av inköp inom nämnda riskprodukter samt andel som kan anses vara avskogningsfri med full spårbarhet samt hur denna säkerställs.

Integrering

En genomlysning av portföljen ska ske minst årligen, med fokus på tillgångsslag och sektorer med hög sannolikhet för exponering mot riskgrödor, för identifiering av investeringar i bolag med hög risk för koppling till illeal avskogning och markomvandling. Bolag med risk för koppling till avskogning utvärderas med avseende på dessas hantering utifrån fondens förväntningar.

Vid misstanke om koppling till avskogning eller omvandling, eller brott mot relaterade mänskliga rättigheter, har fonden för avsikt att använda sitt inflytande för att skapa en positiv förändring, i den mån och utsträckning detta bedöms möjligt. Om risken kvarstår och en positiv förändring inte bedöms kunna uppnås, kan Andra AP-fonden ta ställning till om innehavet istället ska exkluderas, det vill säga uteslutas från fondens investeringsuniversum.

Transparens

Andra AP-fonden avser att rapportera inom ramen för rapporteringen om biologisk mångfald, enligt ramverket Taskforce for Nature-Related Financial Disclosures.